

Матеріал підготовлено спеціально для ЛІГА:ЗАКОН
Група компаній «КЕЙНАС»
E-mail: info@keynas.com
<http://www.keynas.com>
Тел.: (044) 220-02-30; 220-02-31, (067) 464-35-95

Податковий облік невикористаного залишку процентів по борговим зобов'язанням

В даній публікації пропонуємо платникам податку на прибуток, які підпадають під встановлені [пунктами 140.1 – 140.3 ПКУ](#) правила оподаткування процентів за борговими зобов'язаннями, розглянути деякі аспекти врахування у зменшення фінансового результату суми процентів, які не використані в минулих періодах.

Нагадаємо, що згідно з першим абзацом [пункту 140.2 ПКУ](#) для платника податку, у якого сума боргових зобов'язань, визначених в [пункті 140.1 цієї статті](#), що виникли за операціями з пов'язаними особами – нерезидентами, перевищує суму власного капіталу більш ніж в 3,5 рази (для фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю, більш ніж в 10 разів), фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями, що виникли за операціями з пов'язаними особами – нерезидентами, над 50 відсотками суми фінансового результату до оподаткування, фінансових витрат та суми амортизаційних відрахувань за даними фінансової звітності звітного податкового періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів.

Порядок подальшого врахування суми процентів, які збільшили фінансовий результат, наведено в [п. 140.3 ПКУ](#). Він передбачає, що проценти, які перевищують суму обмеження, визначеного [пунктом 140.2 цієї статті](#), які збільшили фінансовий результат до оподаткування, зменшують фінансовий результат до оподаткування майбутніх звітних податкових періодів у сумі, зменшеній щорічно на 5 відсотків від суми процентів, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування, з урахуванням обмежень, встановлених [пунктом 140.2 цієї статті](#).

З цієї норми зрозуміло, що платники податку повинні щорічно зменшувати залишок невикористаних процентів на 5 відсотків. Однак, у деяких бухгалтерів на практиці постає логічне питання, від якої саме величини розраховуються такі 5 відсотків:

- від початкової суми процентів, яка збільшила фінансовий результат;
- або від поточного (зменшеного щорічно) залишку невикористаних процентів, що накопичився на кінець певного року.

Роз'яснень контролюючого органу з даного питання, на жаль, немає.

При цьому сума витрат, яка в підсумку зменшить об'єкт оподаткування податком на прибуток, в цих двох варіантах буде відрізнятися, адже у першому випадку невикористаний залишок процентів буде зменшуватись значно швидше. Розглянемо це на прикладі.

Приклад:

За наслідками певного року платник податку у відповідності до п. 140.3 ПКУ збільшив фінансовий результат на суму процентів 1000 грн., які перевищили ліміт, розрахований згідно з п. 140.2 ПКУ. Для спрощення розрахунків припустимо, що у кожному з наступних років ліміт витрат, розрахований згідно з п. 140.2 ПКУ, становить 100 грн., а поточних витрат на проценти немає, тобто платник податку лише враховує в зменшення фінансового результату невикористаний залишок процентів минулих періодів.

Варіант 1: Зменшуємо щорічно на 5 % початкову суму процентів, яка збільшила фінансовий результат (1000 грн. x 5 %).

Звітний рік	Залишок невикористаних процентів, який можна врахувати у зменшення ФР (невикористаний залишок процентів на кінець попереднього року, зменшений на 5 % від початкової суми процентів, яка збільшила ФР)	Ліміт витрат на поточний рік	Віднесено на витрати	Поточний залишок невикористаних процентів на кінець року
1	950,00	100,00	100,00	850,00
2	800,00	100,00	100,00	700,00
3	650,00	100,00	100,00	550,00
4	500,00	100,00	100,00	400,00
5	350,00	100,00	100,00	250,00
6	200,00	100,00	100,00	100,00
7	50,00	100,00	50,00	0,00
Всього витрат			650,00	

Як бачимо, даний варіант дозволяє врахувати у зменшення фінансового результату лише 65 % від суми процентів, яка збільшила фінансовий результат (65 % від 1000 грн.).

Варіант 2: Зменшуємо на 5 % поточний залишок невикористаних відсотків на кінець року.

Звітний рік	Залишок невикористаних процентів, який можна врахувати у зменшення ФР (невикористаний залишок процентів на кінець попереднього року, зменшений на 5 % від такого залишку)	Ліміт витрат на поточний рік	Віднесено на витрати	Поточний залишок невикористаних процентів на кінець року
1	950,00	100,00	100,00	850,00
2	807,50	100,00	100,00	707,50
3	672,13	100,00	100,00	572,13
4	543,52	100,00	100,00	443,52
5	421,34	100,00	100,00	321,34
6	305,28	100,00	100,00	205,28
7	195,01	100,00	100,00	95,01
8	90,26	100,00	90,26	0,00
Всього витрат			790,26	

На відміну від попереднього, даний варіант дозволяє врахувати у зменшення фінансового результату вже дещо більшу суму, а саме 79 % від суми процентів, яка збільшила фінансовий результат.

На думку автора, саме цей варіант є найбільш обґрунтованим, адже п. 140.3 ПКУ чітко вказує, що невикористані проценти зменшують фінансовий результат у сумі, зменшеній щорічно на 5 відсотків від суми процентів, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування, а не від суми, яка збільшила фінансовий результат.

Сергій Кучеренко

Консультант, Група компаній «Кейнас»

Дата підготовки 11.07.2017

© ТОВ «Інформаційно-аналітичний центр «ЛІГА», 2017

© ТОВ «ЛІГА ЗАКОН», 2017